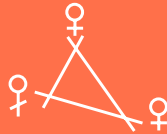

KADININ İNSAN HAKLARI YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

HAKLARIMIZ İÇİN DAYANIŞMAYA, EŞİTLİK İÇİN MÜCADELEYE

Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ), ulusal ve uluslararası alanlarda kadının insan haklarını, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını geliştirmek amacıyla 1993 yılında kurulan bağımsız bir kadın örgütüdür. Adını Birleşmiş Milletler'in (BM) aynı yıl Viyana'da düzenlediği İnsan Hakları Dünya Konferansı'nda ortaya çıkan "kadın hakları insan haklarıdır" söyleminden almıştır. KİH-YÇ, kadının insan haklarının eksiksiz uygulanmasını ve kadınların hayatın her alanına özgür bireyler ve eşit yurttaşlar olarak katılımını desteklemek amacıyla yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde çalışır.

25 yılı aşkın bir zamandır çalışmalarına devam eden KİH-YÇ, bu süreç içinde aşağıdaki ödüllerini aldı:

1999: Toplumsal cinsiyet eşitliği ve sosyal adaletin gelişmesine katkılarından dolayı, Kalkınmada Kadın Hakları Derneği (AWID) tarafından **Öncü Çözümler Ödülü**

2004: Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP), **İnsan Haklarında Yeni Taktikler** tarafından insan hakları konusunda dünya çapındaki en iyi taktiklerden biri olarak seçilmiştir.

2007: Müslüman Toplumlarda Cinsel ve Bedensel Haklar Koalisyonu (CSBR) adı altında oluşturduğu dayanışma ağı ve yürüttüğü savunuculuk çalışmalarından dolayı, **Gruber Vakfı Uluslararası Kadın Hakları Ödülü**

2015: Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği kurucularından Pınar İlkaracan, Uluslararası Kadın Sağlığı Koalisyonu (International Women's Health Coalition – IWHC) tarafından kadın ve kız çocukları için sağlıklı ve güvenli toplumlar kurma konusunda çalışan cesur kadınları desteklemek adına verilen "**Joan B. Dunlop Ödülü**"ne layık görüldü.

YAKLAŞIMIMIZ

KİH-YÇ, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarının hayata geçmesi çerçevesinde sürdürülebilir bir değişim ve dönüşümü hedefler. Bu değişimin yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası olmak üzere her düzeyde gerçekleşmesi için çalışır. Gerçek ve kalıcı dönüşümün, kadınların eşitlik ve hak mücadelesinin tüm düzeylerde ve birbiriyle ilişki içinde yürütülmesiyle sağlanabileceğine inanır.

Bu çerçevede kadının insan haklarına bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşmayı ve kadınları ilgilendiren çeşitli konular (şiddet, eğitim, ekonomik haklar, yasal haklar, cinsellik, doğurganlık hakları, kız çocuklarının hakları gibi) arasındaki bağlantıları dikkate alarak çalışır. Kadınlarla ilgili ulusal yasal mevzuatın ve uluslararası belge ve mekanizmaların kadınlar lehine düzenlenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla Türkiye ve dünyadaki kadın platform ve koalisyonlarında aktif olarak yer alır.

KİH-YÇ, kuruluşundan bu yana kadının insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde benzer amaçtaki diğer kadın ve LGBTİ+* örgütleriyle birlikte hareket ederek, eylemlilik ve araştırma, yayın-materyal üretimi ve dağıtımını, eğitim, izleme, raporlama,

savunuculuk ve ağ kurma gibi çeşitli yöntemleri bir arada kullanır.

AMAÇLARIMIZ

- ① Kadının insan haklarını temel alan eğitim programları geliştirip uygulayarak kadınların haklarını kullanabilmeleri için farkındalık ve becerilerini artırmak ve toplumsal değişimde aktif olmaları konusunda teşvik etmek;
- ① Kadının insan hakları alanında çalışanların ve aktivistlerin, kadın ve LGBTİ+ haklarıyla ilgili farkındalıklarını artırmak amacıyla kapasite geliştirmek;
- ① Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini savunan kişileri ve kurumları bir araya getiren uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel dayanışma ağları oluşturma yoluyla eşitlikçi ve ayrımcılık karşıtı yaklaşımı güçlendirmek;
- ① Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve geliştirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası düzeylerde aktif savunuculuk yapmak;
- ① Feminist bilgiyi üretmek, paylaşmak ve yaygınlaştırmak.

* LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans, İnterseks ve Arti

PROGRAMLARIMIZ

• KADINLARIN HAK BİLİNCİ EDİNMESİ VE GÜÇLENMESİ Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP)

1995 yılında KİH-YÇ tarafından geliştirilen ve 25 yılı aşkın bir zamandır aralıksız uygulanan Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP), kadınların kendi yaşamlarında söz sahibi olmalarını ve haklarını hayatın her alanında eksiksiz kullanabilmelerini hedefleyen 16 haftalık bir programdır. KİHEP bu çerçevede kadınların farkındalık ve becerilerini artırmayı amaçlar ve onları toplumsal değişime aktif olarak katılmaya teşvik eder. Program kadının insan hakları, anayasal ve medeni haklar, kadına yönelik şiddet, şiddetle mücadele stratejileri, ekonomik haklar, iletişim becerileri, toplumsal cinsiyete duyarlı çocuk yetiştirme, çocuk hakları, cinsellik, doğurganlık hakları, siyasi haklar, feminizm ve örgütlenme konularını içerir.

KİHEP 1998-2011 yılları arasında Türkiye’de devlet-STK iş birliği açısından benzersiz bir modelle, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) ile birlikte uygulandı. Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile SHÇEK’in lağvedilmesinden bu yana ise KİHEP, belediyelerin kadın danışma merkezleri ve bağımsız kadın örgütlerinden eğitimciler ile yürütülmektedir.

☉ Yirmi beş seneyi aşkındır aralıksız uygulanan KİHEP’e Türkiye ve Kıbrıs’tan 17 binden fazla kadın katıldı.

☉ KİH-YÇ, 2 pilot olmak üzere toplam 15 KİHEP Eğitici Eğitimi düzenleyerek 310 kişinin bu eğitimlerden yararlanmasını sağladı.

☉ Kadınların yasal, cinsel, doğurganlık ve ekonomik haklarını konu alan ve Türkçe, Kürtçe ve Arapça dillerinde hazırlanan “Haklarımız Var!” kitapçık serisi ile diğer yayın ve materyaller on binlerce kadına ulaştı.

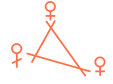
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Seminerleri

KİH-YÇ, 2017’den bu yana çeşitli kamu kurumları, özel şirketler ve sivil toplum örgütlerinin üye, çalışan ve gönüllülerine yönelik 120’den fazla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Seminerleri uygulayarak 6000’den fazla kişiye ulaştı.

☉ KİHEP’in daha sürdürülebilir iş birlikleri çerçevesinde devam etmesi amacıyla kamu kurumlarıyla iş birliği kapsamında 2016 yılından bu yana 17’si belediye olmak üzere 20 kurum ile KİHEP İş Birliği Protokolü imzalandı.

☉ Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Ankara Ofisi ile iş birliği içinde özel bir eğitim programı yoluyla 830 kadına ulaşıldı. Ayrıca kamu ve özel sektör çalışanı 1300 kadın ve erkeğin katılımıyla Eşitliği Destekliyorum Seminerleri gerçekleştirildi.

☉ Kadınların hak mücadelesini örgütlü bir temelde de destekleyen KİHEP, pek çok bağımsız yerel kadın örgütlenmesinin doğmasına önyak oldu ve olmaya devam etmektedir.

• SAVUNUCULUK

KİH-YÇ kadın insan haklarının geliştirilmesine ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik yasaların ve uygulamaların iyileştirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası düzeylerde baskı grupları oluşturur ve eylem kampanyaları düzenler. Bunun için yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde verilen mücadeleler arasında köprüler kurmayı öncelik edinir.

Otuz yıldır kesintisiz sürdürdüğü aktivizm, savunuculuk ve dayanışma ağları oluşturma çabaları ile KİH-YÇ, Türkiye'deki çeşitli yasal reformlara katkı sağlamış, Birleşmiş Milletler (BM) düzeyinde cinsel ve bedensel hakların geliştirilmesinin yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve kadın haklarının hayata geçirilmesi için küresel politikalarda yer almasında etkili olmuştur.

🌀 Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) kapsamında Türkiye'nin değerlendirildiği dönemsel oturumlarda lobi yapmış; 1997, 2005, 2010 STK Gölge Raporu ve savunuculuk çalışmalarını koordine etmiş, 2018 STK Ara Gölge Raporu, 2016 ve 2022 STK Gölge Raporlarına ve savunuculuk süreçlerine aktif katılmıştır.

KİH-YÇ, örgütlü kadın hareketi ile iş birliği içinde çok sayıda kampanya başlatmış ve koordinasyonunu üstlenmiştir:

- 1997 Bekaret Kontrolüne Karşı Kampanya ile bekaret kontrollerine idari yasak getirildi.
- 1997–1998 Ev İçi Şiddete Karşı Koruma Emri Yasası için Kampanya ile 4320 sayılı Kanun kabul edildi.
- 2000–2001 Türk Medeni Kanunu'nda Tam Eşitlik için Kampanya ile kanunda tam eşitlik sağlandı.
- 2001 Türkiye'nin CEDAW İhtiyari Protokolü'nü Onaylaması için Kampanya ile CEDAW İhtiyari Protokolü 2002'de yürürlüğe girdi.
- 2002–2004 Toplumsal Cinsiyet Bakış Açısından Türk Ceza Kanunu Reformu Kampanyası ile Türk Ceza Kanunu'nda 30'u aşkın yasa maddesi değiştirilerek cinsel ve bedensel haklar güvenceye alındı.
- 2011-2012 Şiddete Son Kampanyası ile 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Yasa yürürlüğe girdi.
- 2016-2020 Çocukların Cinsel İstismarının Affı Olmaz Kampanyası
- 2018-2020 Nafaka Hakkına Dokunmayın Kampanyası

🌀 KİH-YÇ Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Güney ile Güneydoğu Asya'daki sivil toplum örgütü, araştırmacı ve akademisyenleri bir araya getirerek 2001 yılında Müslüman Toplumlarında Cinsel ve Bedensel Haklar Koalisyonu'nun (CSBR) kurulmasına önyak olmuş ve 10 sene koordinasyonunu yürütmüştür.

KADININ İNSAN HAKLARI – YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

- ⊗ BM düzeyinde kadınların, kız çocuklarının ve LGBTİ+'ların insan hakları için savunuculuk yapmıştır. Kadının Statüsü Komisyonu, Nüfus ve Kalkınma Komisyonu, Pekin+5, Pekin+10, Pekin+20, Pekin+25, ICPD+10, ICPD+15, ICPD+20, ICPD+25, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri gibi süreçlere katılıp katkıda bulunmuştur.
  - ⊗ KİH-YÇ'nin savunuculuğu ve uluslararası kadın hareketi ile iş birliği sayesinde "toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesi" Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde (SKH) başlı başına bir hedef (Hedef 5) olarak kabul edilmiştir. KİH-YÇ, Türkiye'nin SKH kapsamında gönüllü gözden geçirme süreçlerinde gölge rapor hazırlamış, bölgesel ve uluslararası savunuculuk çalışmaları gerçekleştirmiştir.
  - ⊗ Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) Türkiye İzleme Platformu'nun kurucuları arasında yer almıştır.
  - ⊗ İstanbul Sözleşmesi kapsamında İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu'nun hazırladığı gölge raporun yazımına ve GREVIO Komitesi'ne sunulmasına katkıda bulunmuştur. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeyi durdurmak ve uluslararası dayanışmayı güçlendirmek için İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte (UnitedfortheIstanbulConvention) kampanyasının sekreteryasını yürütmüş, ulusal ölçekte de savunuculuk çalışmalarına devam etmiştir.
  - ⊗ Türkiye'de feminizm tartışmalarına katkı sunmak üzere "Feminist Buluşmalar" etkinliklerini yürütmektedir.
  - ⊗ Feminist hareketle LGBTİ+ hareketi arasındaki ittifak alanlarını çoğaltmak için 2018'den bu yana her yıl "Dayanışma Yaşatır" etkinliklerini düzenlemektedir.
  - ⊗ 2022'den bu yana feminist hareketin hafızasını belgelemek amacıyla "Bu Kalabalığı Hatırla" başlığı altında videolar üretmektedir.
  - ⊗ Kürtaj başta olmak üzere cinsel sağlık, üreme sağlığı hakları alanında savunuculuk çalışmaları yapmaktadır.
- FEMİNİST BİLGİ ÜRETİMİ, PAYLAŞIMI VE YAYGINLAŞTIRILMASI**
- KİH-YÇ, kadınların medeni, ekonomik, siyasi, cinsel, bedensel ve doğurganlık haklarını kullanmasını engelleyen unsurları belirleyip bu engelleri ortadan kaldırmaya yönelik eylem ve politikalar oluşturmak için ulusal ve uluslararası araştırmalar yürütür. Aynı zamanda yayın ve materyaller geliştirerek ilgili kişi ve kurumlarla en geniş şekilde paylaşır. Kadınların mücadele kazanımlarını ve başarılı yöntemlerini paylaşarak artırmayı, bilgi ve deneyimlerini belgelemeyi özellikle önemser.
- Ayrıca kadının insan haklarına ilişkin bilgileri, yazılı, görsel ve dijital yayınlar aracılığıyla kadınların kullanımına sunar ve yaygınlaştırır.

BAZI YAYINLARIMIZ*

- Haklarımız Var! (Türkçe, Kürtçe ve Arapça)
- Cinselliğimiz Var! (Türkçe, Kürtçe ve Arapça)
- Doğurganlık Haklarımız Var! (Türkçe, Kürtçe ve Arapça)
- Ekonomik Haklarımız Var! (Türkçe ve Arapça)
- Kadınlarla Mor Bülten Dergisi (Sürelî yayını)
- Sıcak Yuva Masalı: Aile içi Şiddet ve Cinsel Taciz
- Birleşmiş Milletler CEDAW Sürecinde Sivil Toplum Örgütleri ile Savunuculuk ve Lobicilik - Türkiye Gölge Raporları: 1997 & 2005 Deneyimleri
- Pekin+5: Birleşmiş Milletler'de Kadının İnsan Hakları ve Türkiye'nin Taahhütleri
- KİHEP: Devlet Kaynaklarını Türkiye'de Kadının İnsan Haklarını Geliştirmek için Kullanmak (İngilizce)
- Ortadoğu'da Cinselliği Çözümlemek: Zorluklar ve Söylemler (İngilizce)
- Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da Toplumsal Cinsiyet, Cinsellik ve Ceza Kanunları: Karşılaştırmalı Çalışma (İngilizce)
- Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik (Türkçe, Arapça, İngilizce)
- Türk Ceza Kanunu'nu Toplumsal Cinsiyet Bakış Açısı ile Yeniden Yazmak: Başarılı Bir Kampanya Örneği (İngilizce)
- Toplumsal Cinsiyet Bakış Açısından Türk Medeni ve Ceza Kanunu Reformları: İki Ulusal Kampanyanın Başarısı (İngilizce)
- Türkiye'de Kadının Yeni Yasal Statüsü (İngilizce)
- Emek Piyasasında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Doğru: İş ve Aile Yaşamını Uzlaştırma Politikaları
- Salgında Kadın Olmak Araştırma Raporu (Türkçe ve İngilizce)
- Kadınların Üreme Sağlığı Hizmetleri ve Kürtaj Deneyimleri Araştırma Raporu (Türkçe ve İngilizce)

Ulusal ve uluslararası birçok ağa dahil olan Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği, aşağıda yer alan örgütlerle birlikte savunuculuk ve kampanya çalışmaları yürütmektedir:

Uluslararası İş Birlikleri ve Dayanışma Ağları

- Kalkınmada Kadın Hakları Derneği (AWID)
- Müslüman Toplumlarda Cinsel ve Bedensel Haklar Koalisyonu (CSBR)
- İnsan Hakları Eğitimi için Küresel Koalisyon (Global Coalition for Human Rights Education)
- Kadınların Temel Grubu (WMG)
- Kadının Statüsü Komisyonu Kadın Hakları Çalışma Grubu (WRC)
- Avrupa ve Akdeniz'de İnsan Hakları Ağı - Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu (EuroMed Rights Women's Rights and Gender Justice Working Group)
- Hakların Evrenselliği Gözlemevi (The Observatory on the Universality of Rights - OURs)

Türkiye'deki İş Birlikleri ve Dayanışma Ağları

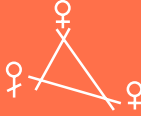
- Şiddete Son Platformu
- Avrupa Kadın Lobisi Türkiye Ağı
- İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu
- Kadın Koalisyonu
- Kadın Emeği ve İstihdamı Girişimi (KEİG)
- TCK Kadın Platformu
- CEDAW Sivil Toplum Yürütme Kurulu
- Kadınlar Birlikte Güçlü
- TCK 103 Kadın Platformu
- Nafaka Hakkı Kadın Platformu
- İnsan Hakları Savunucuları Dayanışma Ağı (IHSDA)
- Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hakları Platformu (CİSÜ)
- Afet için Feminist Dayanışma

* 1994 yılından bu yana yayınladığımız kitap, kitapçık ve araştırma makalelerimizin tam listesine www.kadinininsanhaklari.org adresinden ulaşılabilir veya bizimle infokih@wwhr.org veya newways@wwhr.org adreslerinden e-posta ile iletişime geçebilirsiniz.

HAKLARIMIZ İÇİN DAYANIŞMAYA, EŞİTLİK İÇİN MÜCADELEYE

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği
Ağa Çırağı Sokak, Pamir Apt. No:7 Kat:2 D:7 Gümüşsuyu, Beyoğlu, 34437, İstanbul
Telefon: +90 212 251 00 29 Faks: +90 212 251 00 65
E-posta: infokih@wwhr.org / newways@wwhr.org
www.kadinininsanhaklari.org / www.wwhr.org

kadinih

KadininInsanHaklariYeniCozumler

kadinih

kadinininsanhaklari